

162108

A
ZSIDÓ NEMZETI ALAP

קרן קימת לישראל

CELIA, MŰKÖDÉSE ÉS SZERVEZETE

KIADJA :
A ZSIDÓ NEMZETI ALAP MAGYARORSZÁGI IRODÁJA
BUDAPEST, 1910.

A Zsidó Nemzeti Alap országos központi irodái a következő címek alatt nyújtanak közelebbi felvilágosítást és fogadnak el adományokat:

Magyarország: A Zsidó Nemzeti Alap magyarországi irodája,
Dr. Dömény Lajos, ügyvéd, Budapest, VI., Király-u. 36.

Ausztria: Sammelstelle des Jüd. Nat. Fonds. Wien, IX., Türkenstrasse 9.

Angolország: Jewish National fund Commission for England,
London, E. 4. Tulbourn St.

Ausztrália: Mr. Leslie F. Cohen. Sydney. 64. Pitt street.

Argentína: Comité-Central del Partido Sioniste en Argentina,
Senor Inan Juritz, Calle Lavalle 1236. Buenos Ayres.

Belgium: Oskar Fischer, Antwerpen, Rue Rembrandt 4.

Bulgária: Salomon Elia Karneti, Warna.

Brazília: Maurico F. Klabin in Firma Klabin, Irmoas & Co.
Sao Paolo, rua Boa Vista 74.

Canada: Bureau Committee of the Federation of Zionist Societies of Canada, Montreal. P. O. Box 343.

Dánia: Josef Nachemsohn, Kopenhagen, Ostergasse 15.

Dél-Afrika: Sout African Zionist Federation, Mr. B. I. Chaimovitz, P. O. Box 18. Johannesburg.

Egyiptom: 1. Fonds National Juif, Commission d'Alexandrie,
31. Rue Franque Alexandria.

2. „Ahawath Sion“ Cairo, P. O. Box 1011.

Észak-Amerika: Jewish National fund Bureau for America,
200. E. Broadvay, *New-York*.

Franciaország: Commission du fond National Juif, Paris,
See. E. Braunstein, 18. Boulevard St. Germain.

Horvát-Szlavonország és Bosznia: Leopold Luiger, Kapuziner-
gasse 3. Osiek I. (Slavonien.)

Hollandia: H. Aronowitz, Ruyschstraat 41. Amsterdam.

Kína és Japán: Shangai Zionist Association, *Shangai*, Jenkee
Road 9.

Németország: Max Wollsteiner, Charlottenburg, Sybelstr. 50.

Oroszország: Dr. E. W. Tschlenow, Moskau, Miasnitzkaja
Juschkow Per., Haus Rossia.

Palästina: Anglo-Palestina Company, *Jaffa*.

Románia: M. Heinrich Schein, *Galatz*.

Szerbia: Dr. jur. D. Alkalay, *Belgrád*.

Schweicz: Dr. Camille Lewy, *Biel*, Bahnhofstrasse 18.

Svédország: E. Kamras, Stockholm, Markwardsgasse 8.

Törökország: M. Gorodichze, Konstantinápoly, Fresco Han,
Huter Pera Palace.

Ujseeland: Wellington. Zionist League, M. N. Newton, *Wellington*

A

ZSIDÓ NEMZETI ALAP

קרן קימת לישראל

CÉLJA, MŰKÖDÉSE ÉS SZERVEZETE.

KIADJA:

A ZSIDÓ NEMZETI ALAP MAGYARORSZÁGI IRODÁJA

BUDAPEST, 1910.

VI., ~~1910~~ 36.

„JÜDISCHER VERLAG“

Köln a. Rh.

G. m. b. H.

Zsidó könyv- és műkiadó intézet.

Vállalatunk feladatává tűzte ki, hogy

központot

teremtsen, amely a zsidó irodalom, művészet és tudomány termékeit a zsidóság legszelebb rétegeiben, a legszebb formában terjessze, népszerűvé és közkinccsé tegye. Az eddig megjelent ajándékművek, szórakoztató olvasmányok, tudományos művek, Cionista-irodalom, zsidó zeneművek, képes lapok mind megannyi értékes és díszes példányát képezi vállalatunk nagy munkájának.

Általános áttekintést nyújt az összes modern zsidó irodalomról könyvárjegyzékünk

„**Bücher der Jüdischen Renaissance**“, amelyet kívánatra **ingyen és bérmentve** küldünk.

Ajándékra nagyon alkalmasak nagy művészeink reprodukciói, úgyszintén zsidó tárgyú műlapjaink. Gazdagon illusztrált Prospectus ingyen.

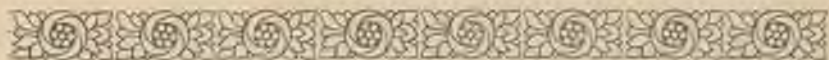
„Jüdischer Verlag“

G. m. b. H.

Köln a. Rh. Karolingerring 31.

Néhai Dr. SCHAPIRA HERMANN, heidelb. egyet. tanár
akitől a „Zsidó Nemzeti Alap“ létesítésének eszméje származik.

A ZSIDÓ NEMZETI ALAP.

I.

A Zsidó Nemzeti Alap *célja*: megszüntetni azt a kétségbeejtő helyzetet, amelyben a zsidó nép tulnyomó része sanyalódik.

A legutóbbi népszámlálási adatok a zsidóság számát megközelítőleg 12 millióra teszik; 5.7 millió lakik Oroszországban, 900.000-nél több Galiciában és Bukovinában, 250.000 Romániában, 100.000 Londonban és 600.000 New-Yorkban. Ez a kb. 7.5 millió zsidó egy nyelvet beszél (jiddis zsargon), nagy tömegekben, kisterületeken összezsúfolva él és közös nyomor kapcsolja őket egybe. A nyomor okai szintén közösek s csak ezeknek megszüntével fog változni a szörnyű helyzet. Melyek ezen okok?

Oroszországban az 1881. pogromok óta minden évben új és új törvény és rendelet nehezíti meg a zsidók megélhetését. A „letelepülési körzeteken“ egy oly kis területen kívül, ahol egymás mellett is alig férnek el, csak kivételesen s főként nagy pénzáldozatok árán, lakhatnak. Tilos a földvásárlás, a szabad költözködés, amely nélkül nincs kereskedelem. Felsőbb iskolákba, egyetemekre és középiskolákba csak bizonyos százalék erejéig vehetők fel a zsidók, részvénytársaságokban részt nem vehetnek. A kenyérkereseteknek tehát minden ága — az iparin kívül, amely tulzsúfolt — el van zárva előlük és sorsuk a folytonos pusztulás, amelyet az időközönkénti pogromok és a szakadatlanul folyó kiutasítások rémitő mértékben siettetnek. A menekülésnek egyetlen módja: *ki a halál torkából, amíg nem késő!*

Romániában a negyed millió zsidó közül alig néhány száznak van polgárjoga s a többieknek sorsa csak annyiban különbözik oroszországi testvéreikétől, hogy a legtöbb iparágból is ki vannak zárva. Az elpusztulást csak a kivándorlás által kerülük ki.

Galicia ugyan papiroson elismeri a zsidók jogait, de husz év óta minden új törvény a zsidóság megélhetésének gyökereit vágja el s a nyomor oly óriási, hogy a tömeges kivándorlás egy napig sem szünetel.

London és New-York legegészségtelenebb negyedeiben a menekülő kelet-európai zsidók százezreiből új ghekkók keletkeztek, ahol a házi ipar legfejletlenebb ágaiban működnek, amelyek a mellett, hogy kevés jövedelmet biztosítanak, nagy mértékben egészségtelenek

A zsidó nép háromnegyed része, tehát több mint 7 millió ember, csak úgy kerülheti ki az elpusztulást, ha menekül, kivándorol. Tényleg, az amerikai statisztikai hivatalok tanúsága szerint az utolsó 25 évben közel *másfél millió* zsidó kelt a tengeren túlra! Lássuk, hogy mik a következményei ennek az óriási népvándorlásnak s hogy célhoz: a zsidó tömegpusztulás megszüntetéséhez vezet-e.

A folytonos vándorlás, a megélhetés bizonytalansága és az ismeretlen viszonyok okozta nehézség folytán a zsidók száma, mivel az illető országokban — ez a statisztikailag megállapított tény — kevesebb zsidó születik, mint amennyi kivándorol, egyre fogy. A kivándorlás költségei rengeteg pénzt emésztnek fel. Az a 170.000 zsidó, aki 1906-ban Oroszországból kivándorolt, egymaga kb. 40 millió koronát költött el csupán az utazásra.

A kivándorlást befolyásolják annak az országnak gazdasági viszonyai, ahová a bevándorlás irányul. Az a gazdasági krízis pl., amely 1907-ben Amerikában számtalan üzem és kereseti ág bezsünetítése folytán a munkások millióit fosztotta meg keresetétől, 46.000-el kevesebb zsidó bevándorlását vonta maga után, mint az előző évben.

A bevándorlásra számba jövő országok: *Amerika és Anglia mindinkább megnehezítik a bevándorlást a zsidók számára.* Elzárják saját munkásaik kivánságára, akiknek bérét a bevándorló zsidó munkástömegeknek a legminimálisabb, a megélhetés határán álló munkadíjért való felajánlkozása folyton lejjebb nyomja, alászállítja. Anglia 1905. novemberében, Amerika 1909. júniusában állította fel az „idegenek“ bevándorlása elleni törvényt (Alien Bills) s azóta a zsidó bevándorlás rohamosan csökkent.

A zsidókérdés ezzel holt pontra jutott. Kelet-európában a zsidó nép háromnegyedrészre kénytelen vándorbothoz nyulni s nincs hely, ahová menekülhetne. A nagy ipari államok nem fogadják be őket, mert telítve vannak saját munkásaikkal. Vannak ugyan területek, amelyeken a lakosság száma gyér s így kívánatos a bevándorlás az illető ország termelőképességének föllendülése szempontjából, ezeknek az országoknak azonban elsősorban *mezőgazdasági* mun-

kásokra van szükségük, mert a parlagon heverő területeknek megművelése és a mezőgazdaság kiterjedése képezi minden ország előrehaladásának első feltételét. A gazdaságból származó fölösleg képezi aztán az ipar és kereskedelem alapját.

Ha tehát a zsidó vándortömegek alkalmasak a gazdasági munkára, a gyarmatosításra s ha az illető országok politikai és egyéb viszonyai a zsidók tömeges letelepedésének kedveznek, akkor a katasztrófa előtt álló zsidókérdés meg volna oldva!

Tisztáznunk kell ennél fogva a következőket: *Alkalmas-e a zsidó nép a gazdasági munkára, a gyarmatosításra? Vannak-e területek, amelyek kívánatosakká teszik s országok, amelyek szívesen látják a zsidók letelepülését?*

A zsidó nép őshazájában: Palesztinában, ahol szabadon, természetének és hajlamainak megfelelően élhetett, földműveléssel, gazdasággal foglalkozott. Önállóságának elvesztése, az anyaföld hiánya idézte elő immár végzetessé váló vándoréletét s az ebből folyó nyomor és pusztulás csak úgy szűnik meg, ha a zsidók ismét visszatérnek a röghöz, melytől elszakították őket. S a föld szeretetét a gósz sem ölte ki belőlük. Ahol csak lehetett, mindig üzték a földművelést. 1846-ban az orosz kormány, mivel új adóalanyokra és lakatlan területek kiaknázására volt szüksége, a birodalom déli részén zsidó földmives kolóniákat engedélyezett. Ma már persze itt sem türi meg a zsidókat, de még 1899-ben az Ica ezeken a telepeken, amelyeket orosz államférfiak mintagyarmatoknak neveznek, 68,959 zsidó lelket számlált. Észak-Amerikában néhány ezer zsidó farmer él. Argentiniában az Ica 14,000 zsidót kolonizált. Palesztinában a kezdet nagy nehézségei dacára, a gyarmatok fényesen fejlődnek s egy német nemzetgazdász (Auha-gen) mondja tanulmányútjáról, a melyet 1907-ben a palesztinai zsidó gyarmatokon tett: *bebizonyult, hogy a zsidó Palesztinában ismét igazi földmivessé válhat.* (Beitrag zur Kenntnis der Landesnatur Syriens, Berlin 1907.)

Az első kérdésre tehát kétségtelenül felelhetjük: a zsidó nép *igenis alkalmas* a gazdasági munkára, a földművelésre csak azt kell szem előtt tartanunk, hogy nem néhány ezer, hanem több millió zsidónak letelepedéséről van most szó.

Nézzünk már most körül, hogy mely országok és területek jöhetnek a letelepedés szempontjából számításba. Európa és Amerika országai nemzeti államok, amelyek nem hajlandók hét millió zsidót befogadni és azoknak a szükséges területeket átengedni.

Azonkívül ezen országok lakossága többé kevésbé antiszemita. Afrika lakatlan területei a klimatikus és egyéb viszonyok, valamint fekvésük miatt nem alkalmasak. Ausztráliának erősen szervezett, nemzeti alapon álló munkássága és szociális kormánya együttesen tesz lehetetlenné egy idegen nép proletármillióinak bevándorlását. Ázsiában Szibéria, mivel orosz birtok, elesik, Japánnak, Chinának és Indiának lakossága túltelített. Marad Elő-Ázsia. S valóban minden föltétel adva van, hogy ezen a területen, amely a törököké, a zsidók letelepedése végbe mehessen. A török birodalom lakossága vallási és faji alapon tagolt nemzetiségekből áll, amelyek csaknem minden tekintetben autonómiával bírnak. A spanyol inkvizíció idejében Törökország volt az egyetlen állam, amely befogadta a kiűzött zsidókat s a legutóbbi időben vezető kormányférfiak hivatalosan szólították fel a zsidókat, hogy minél nagyobb tömegekben jöjjenek az országba Elő-Ázsia gyér lakosságú területeinek: Szíriának, Mezopotámiának és Palesztinának benépesítésére. Ezen országok benszült lakossága sémita, a zsidónak fajrokon. Ázsiai Törökország a keleteurópai zsidó centrumok közelében fekszik s így a kivándorlók könnyen, hamar és olcsón oda juthatnak. A nevezett területek közt van egy: Palesztina, amely a fölsorolt előnyökön kívül mérhetetlen vonzerőt gyakorol a zsidókra a hozzá fűződő tradicionál fogva. Szakemberek jelentései szerint Palesztina és szomszédországai oly gazdagok természetes kincsekben és lakosságuk oly csekély, hogy a bevándorlók millióinak bő alkalmuk van kenyérkeresetre.

Ime van egy ország és az egész földön csak ez az ország: Palesztina az, amelyen a zsidók letelepedése kívánatos és lehetséges. Ez a tény annyira elismert, hogy ma minden, a zsidókérdés megoldásánál számba jövő tényező (Ica Jewish Colonisation Association, cionisták, Hilfsverein der deutschen Juden egyesület: Berlin. Ezra, Allgemeine jüdische Colonisation Organisation stb., Palesztinában és Palesztináért dolgozik.

A kérdés további tárgyalásánál tisztáznunk kell azt, hogy *milyen módon és kik által* eszközöltessék a zsidó nép le, — illetőleg visszatelepítése Palesztinába.

A zsidók letelepítését egyes gazdag zsidó filantrópok (Hirsch báró, Rotschild báró) indították meg s az általuk alapított társulatok folytatták. Bármily értékes is a kezdeményezés és példaadás szempontjából az, amit elértek, a zsidó gyarmatosítás 70 éves története szolgáltatja a tanulságot, hogy ezen az úton nem lehet a

A Zsidó Nemzeti Alap Bezalel-házai Jeruzsálemben.

kitűzött célt elérni. A jótékonyosság a maga alamizsnarendszerével demoralizálja úgy az adományozót, mint azt, aki elfogadja az adományt, mert elnyomja a munkás önfentartásának gondolatát s oly drága módszer, hogy tömegek letelepitésére gondolni sem lehet. Ezen módszer alapján egyetlen zsidó gyarmatos letelepitése 12,000 K.-ba került. Ha csak 100,000 zsidóról lenne szó, akkor is 1200 millió K.-ra rugna a szükséges összeg. Nekünk pedig 7 milliónál több zsidót kell megmentenünk a fenyegető elpusztulástól. Egyetlen tényező létezik csak, mely által e nagy munka keresztülvihető: a *szervezett zsidó népakarat* s egyetlen mód, amelyen megvalósítható: a *zsidó nép szervezett önsegélye*. A zsidó kivándorlók rendelkeznek elegendő munkaerővel és csekély anyagi eszközzel is. De ez egyedül nem elégséges a gyarmatosítás költségeinek földvásárlás, beruházás stb. fedezésére, Lennie kell egy zsidó intézménynek, amely mindezeket szocialis alapon elősegíti. Földet vásárol, a zsidó proletárokat gazdasági munkásokká neveli, fokozatos önállósodásukat előmozdítja. Biztosítani kell továbbá azt, hogy a szerzett föld *állandóan* zsidó tulajdon maradjon és hogy ne kerüljenek magánosok kezében nagybirtokok, amelyek a zsidó munkásoknak kivándorlását idéznék elő. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha az intézmény zsidó *népintézmény*, amelynek létesítésében az *egész* zsidó nép *minden* tagja részt vesz s így a föld, a melyet ez a népintézmény szerez, állandóan néptulajdon marad. Ez a népintézmény már megvan s ez: a *Zsidó Nemzeti Alap* (Zs. N. A.).

II.

A Zs. N. A. a diadalmas zsidónép renaissancenak, a cionismusnak teremtménye. Bármiképen gondolkodunk is a cionismusról, a Zs. N. A. megítélésénél csak azt a célt szabad és kell szem előtt tartanunk, amelyet szolgál és azokat az eszközöket, amelyeket használ.

A Zs. N. A. létesítésének eszméje a néhai dr. Schapira Hermann-tól származik, aki heidelbergi egyetemen a matematika tanára volt. Már az első cionista kongresszuson (Basel, 1897. augusztus) benyújtotta Schapira erre vonatkozó indítványát s az ötödik kongresszus (Basel, 1901. december) a Kremenezky János, wieni mérnök által kidolgozott tervezet alakjában el is fogadta.

A Zs. N. A. az *egész zsidó nép filléreiből gyűl egybe, annak vagyona és az a rendeltetése, hogy Palesztinában és a szomszédos*

országokban földterületeket szerezzen, amelyek a zsidó nép elidegeníthetetlen tulajdonát képezik.

Egyetlen intézménye sincs a zsidóságnak, amely oly általános népszerűségnek örvendene, mint a Zs. N. A. Nincsen ország a föld kerekén, ahol a zsidók és pedig mind egyesek, mind egyesületek s hitközségek — Magyarországon a nyitrai hitközség volt az első — ne gyarapítanak állandó, rendszeres adományokkal és szubvenciókkal a Zs. N. A.-ot. Alig 7 éve annak, hogy a Zs. N. A. megalkult s *vagyona 1909. végén meghaladta a két és fél millió koronát.*

Az a körülmény, hogy a föld bármely részében lakó zsidóság körében adakoznak a Zs. N. A.-ra, a következőkben találja magyarázatát. A cél, amelynek elérésére hivatott, általános emberi és zsidó szempontból a legnemesebb. Minden adakozás alkalmával minden egyes adakozónak szívét jóleső érzés tölti be, mert tudja azt, hogy filléreivel hozzájárul testvérei szomorú sorsának enyhítéséhez. És bizalommal ad, mert tudja és látja, hogy a befolyt összeg a legminuciozusabb pontossággal jut el rendeltetési helyére Biztosítja ezt azoknak, a zsidó nép delegátusai által választott nagy zsidó férfiakkal egyénisége, akik a Zs. N. A.-ot kezelik és a kezelésre felvigyázó vezetőség, továbbá az a tudat, hogy *minden egyes adakozónak módjában van, miként a szervezetnél látni fogjuk, minden fillér kezelésének szemmel tartása.*

A Zs. N. A. felépítése olyan, hogy alkalmas a kitűzött cél elérésére. Nemcsak a zsidó nép letelepítéséről, hanem arról is kell gondoskodnunk, hogy a szerzett föld mindig a zsidó nép birtokában maradjon, mert ha ez megtörténnék, akkor Palesztinában ép oly labilis, bizonytalan állapotba jutna a zsidó nép, mint amilyenben él 1800 év óta a góluszban. Szabadságot, tartós és örökös szabadságot csak a föld birtoka, az őstermelés biztosít s ha azt ismét elveszítjük, akkor újból kereskedőkké, iparosokká, szellemi proletárokká válunk, akiket a földet bíró gazdanép csak „idegenek”-nek tekint és megismétlődnek azok a sorvasztó folyamatok, amelyek az idők folyamán a gólusz minden országában lejátszódtak s immár az elpusztulás örvénye felé sodornak bennünket. Ennek veszi elejét az a határozat, hogy a Zs. N. A. pénzen szerzett föld *soha* sem adható el.

De nemcsak az szükséges, hogy a föld a zsidóké legyen, hanem, hogy minél több olyan zsidó földműves és kisbirtokos birja, aki *maga* munkálja meg földjét. Épen az a körülmény, hogy a mai államok tulnyomó részében egyes nagybirtokosok kezében van

Előmunkálatok a Zsidó Nemzeti Alap egyik birtokán, Beth-Arifban (Palesztina), az olajfák ültetésére.

a föld, okozza az egész szociális bajt. Mózes tudta ezt, ezért rendelte el, hogy minden föld a *köz* tulajdona, amely 49 évi időközökben (jobel-év) adja azt az egyes polgároknak bérbe. Ezen az egyedül helyes állásponton áll ma a modern szociológiai is, ezt tette magáévá a Zs. N. A., amidőn kimondja, hogy a Zs. N. A. földjei mindenkor *az egész nép* köztulajdonát képezik olyképen, hogy 49, illetőleg 98 évre adatnak bérbe. Minden új bérbeadás esetére természetesen a régi bérlőnek és hozzátartozóinak előjogok biztosítatnak, hacsak rossz gazdáknak nem bizonyultak.

A Zs. N. A.-ra befolyó *minden* pénzt természetesen nem lehet *rögtön* földvételeire fordítani. Bizonyos, hogy mindenütt érvényes föltételek, amelyek között első helyen áll a kedvező kínálat, kellene a földvásárláshoz. A Zs. N. A. nagyrésze ezért könnyen folyósítható értékek, mint állampapírok formájában készenlétben van ily kedvező alkalmak föllhasználására.

A zsidó tömegek letelepítése azonban nem szorítkozhatik tisztán a földszerzésre. A betelepített területeken új kereskedelem, ipar, művészet, irodalom, új kultúra keletkezik s a Zs. N. A.-nak, mint közvagyonnak, föltétlen kötelessége ezt előmozdítani, fejleszteni, irányítani.

Alig néhány esztendeje annak, hogy a Zs. N. A. működik. Van még sok zsidó, aki nem támogatja tehetségéhez mért arányban, mert vagy nem volt még alkalmá az intézmény jelentőségét megismerni, vagy rosszakaratu értesülés folytán arról hamis képet nyert. Mind ennek ellenére a Zs. N. A. ma már tekintélyes összeget képvisel, az adományok évről-évre nagyobbodnak s ezen rövid idő alatt figyelemreméltó eredményt ért el, munkakörének megjelölt irányában, Palesztinában.

Annak, hogy a Zs. N. A. palesztinai működését értékelni tudjuk, előföltétele a palesztinai zsidóság és zsidó kolóniák mai helyzetének ismerete. Palesztina 700.000 lakosa közül 100.000 zsidó. Kultúra és haladás szempontjából vezető és egyedüli számbajövő elem a zsidó, mert a többiek a kultúra alacsonyabb fokán állanak, vagy számuk csekély voltánál fogva a kulturális fejlődésre hatást nem gyakorolhatnak. 37 zsidó kolónia van az országban, amelyek 1878. óta keletkeztek s ma, miután a jótékonyági egyesületek gyámságát lerázták magukról, kitünően fejlődnek. A városok lakosságát nagyrészt régen bevándorolt, könyöradományokból (chaluka) élő, tudományokkal foglalkozó öreg zsidók képezik, akiket vallásos érzésük vitt oda. Az utolsó évtizedben azonban egyre nő

a munkaképes, erős, fiatal bevándorlók száma, akiket az a vágy hoz vissza apáik földjére, hogy kivegyék részüket országuk és népük újjáébredésének munkájából. Munkájuk nyomán minden vonalon virágzó gazdaság és zsidó kultúra fejlődik. A népnyelv a héber s a tanítás szintén héberül folyik a legtöbb iskolában. Az ország kereskedelme rohamosan emelkedik. 1905-ben 40%-al nőtt. Palesztina ezen általános föllendülésének főelőmozdítója a Zsidó-Palesztinabank (Anglo Palestine Company), a londoni Zsidó Gyarmatosító bank (Jewish Colonial Trust) leányintézete, amelynek

Tanya a Kinnereth-en, a Tiberiasz-tó völgyében, Zsidó Nemzeti Alap birtokon.

fiókjai Jaffában, Jeruzsalembe, Beirutban, Hebronban és Haiffában a zsidóság gazdasági pozícióját megerősítik.

A Zs. N. A. eddigi tevékenysége Palesztinában a következőkben körvonalazható :

1. Gyarmatosítás.

A) Az első lépés a zsidók letelepitésére, zsidó gyarmatok alapítására megtörtént a Zs. N. A.-nak a *Palesztine-Land-Development Company Ltd. (P. L. D. C.)*-el való összeköttetése által. Ez egy részvénytársaság, amely földet vásárol, azokon mintagazdasá-

got rendez be, amelyekben zsidó földmiveseket nevel önálló gazdálkodókká. A P. L. D. C. alaptőkéje 50.000 font sterling. A Zs.^s N. A. 120.000 K értékű részvényt vett át. 1908. tavaszán a P. L. D. C. 99 évre bérbe vette a Zs. N. A.-tól ennek a Tiberiász tó völgyében fekvő egyik birtokát, Kinnereth-et, amely 5500 dunam

A persely-feliratok szövege héber és magyar.

kitűnő szántóföldből áll s itt megkezdte a zsidó földmivések kiképzését.

B) A gyarmatosításnak másik módja *telepes szövetkezetek* létesítése. Az eszme a hirneves szociológustól, dr. Oppenheimer Ferenc, berlini egyetemi tanártól származik. Köztudomásu, hogy a

parasztbirtokok és kisgazdaságok mai hanyatlásának oka egyrészt a célszerűtlen, külterjes gazdálkodási rendszer, másrészt az, hogy nagybirtokokban természetüknél fogva benrejlő előnyöket a versenyben ellensúlyozni nem tudják. Mindkettőt megszünteti és a folytonos fejlődést biztosítja a telepes-szövetkezet. Oppenheimer lelkes felhívására a IX. zionista kongresszuson (Hamburgban 1909. decemberében pár óra alatt 40.000 Frc.-ot jegyeztek az első palesztinai zsidó telepes-szövetkezet céljaira s amint a további gyűjtés eléri a vállalatot finanszírozó részvénytársasághoz szükséges 100.000 Frc.-ot, a Zs. N. A. rendelkezésére bocsátja a megfelelő területeket. Oppenheimer 1910. júliusában tért vissza palesztinai tanulmányutjáról, a földet és az embereket alkalmasnak találta s valószínű, hogy még 1910-ben létrejön az első telepes-szövetkezet.

C) Az odesszai palesztina-bizottság kezdeményezésére tervezett zsidó *munkástelepek*, Fedsche-nek, alapítását elősegítette a Zs. N. A. 20.000 Frc. kölcsön folyósítása által.

D) Aaronsohn mezőgazdásznak, egy benszülött palesztinai zsidó gyarmatosnak vezetése alatt — ő fedezte fel Palesztinában az ősbuzát — álló *mezőgazdasági kísérleti intézet* létesül Haiffában. Ez az intézmény nagyban előmozdítja a zsidó gyarmatosítást, mert célja azoknak a föltételeknek tanulmányozása, amelyek a mezőgazdaság különböző ágainak művelését lehetővé teszik. A Zs. N. A. birtokán létesül az intézet.

E) Kinnerethi közelében egy Hattin nevű *ujabb birtokot* szerzett a Zs. N. A. a további gyarmatosításra.

F) Chedera zsidó gyarmaton 50 dunamnyi területen terjedelmes *narancs- és ethrog-ültetvénye* van a Zs. N. A.-nak, a Rabbi Sámuel Mohilever emlékére ültetett „Gán Smuél“.

2. Erdészet.

Dr. Warburg Ottó a berlini egyetemen a botanika tanárának iniciatívájára létesült 1905-ben az „*Olajfaadomány*“ intézménye, amelynek célja Palesztina hires olajfaerdőit visszaállítani. Az erdők javítják a klimatikus és talajviszonyokat, az ültetési és felügyeleti munkálatok számos zsidónak biztosítanak állandó kenyér keresetet. Azonkívül minden fa ültetésének tizedik évétől kezdve, évenként 2.80 K tiszta hasznot hoz. Mivel hatalmas erdőkről van szó és az olajfa századokon át hoz gyümölcsöt, jelentékeny az így befolyt jövedelem, amely egy egyetem létesítésére és főtartására fog szolgálni. Eddig már 30.000-nél több fát, illetve azoknak elültetésére.

való költséget adományoztak, ami évi 84.000 K-án felüli jövedelmet jelent.

A jaffa-jeruzsálemi vasutvonal mentén, Huldában és Beth-Arifban a Zs. N. A. két kiterjedt birtokot engedett át az olajfák ültetésére. A huldai terület 1973 dunam s ezen fog a cionizmus halhatatlan alapítójának, dr. Herzl Tivadarnak emlékére adományozott, 20.000 fából álló erdő emelkedni. A beth-arifi olajfaerdő terjedelme 2200 dunam.

A Zs. N. A. egyik chederai, 110 dunam nagyságu birtokát szintén e célra adta át s 1100 fa már el van itt ültetve.

A P. L. D. C. által a Zs. N. A.-tól bérelt területen. Kinne-rethen faskola van, amely egy galileai olajfaerdőnek képezi alapját.

3. Földhitel

A telepítésnek egyik lényeges része a földhitelkérdés. Földhitelre szükségük van 1., a már ott élő gyarmatosoknak, 2., olyanoknak, akik most akarnak telepedni és nincs elég tőkéjük földvásárlásra.

Az első csoportbelieknél rövid lejáratu személyi, továbbá törlesztéses kölcsönről van szó. A *személyhitelt* nyújtja az Anglo Palestine Company (Zsidó-Palesztinabank.) A bank kezdeményezésére a gyarmatosok hitelszövetkezeteket alakítottak s ezeknek jóállása olcsó kölcsönöket kapnak a banktól. 1907-ben 18 ily szövetkezet 900,000 Frc. kölcsönt vett fel s azt hiánytalanul visszafizette. A hosszú lejáratu törlesztéses kölcsönök nyújtására A. Zs. N. A. 200,000 Frc.-ot kölcsönzött e célra a banknak.

A most letelepülőeknek hosszú lejáratú *jegzálogkölcsönre* (30—50 év) van szükségük s ezt nyújtani fogja az alakulófélben lévő földhitelintézet, amelynél a Zs. N. A. is kiveszi a maga részét.

4. Lakáskérdés.

A palesztinai városok házai és utcái szűkek és piszkosak. A tömegesebb bevándorlók részére új és tágas lakások kellenek. Zsidó *házépítőszövetkezetek* keletkeztek, amelyek a jelölt célt szolgálják. Ilyen szövetkezet *Jaffában* az „Achuzath Baith,“ amely 60 házból álló széles utcákkal, vízvezetékekkel, csatornázással ellátott új és modern városnegyedet épített. A Zs. N. A. a szövetkezetnek, a bank garanciájára, 250,000 Frc.-ot kölcsönzött.

Egy másik házépítő szövetkezetnek *Haiffában* s Zs. N. A. 50,000 Frc.-ot adott kölcsön.

5. Ipar.

Palesztinában az ipar a fejlődés kezdetén van s ezért nem a nagyipar, hanem a háziipar az, amelyre főképpen súly helyezendő. A háziipar terjesztésére, a régi héber művészetek felújítására, zsidó iparművészeti stílus meghonosítására szolgál a *Becálél műipariskola* Jeruzsálemben. A Becálél 1906-ban nyílt meg Schatz Boris, szobrásztanár vezetése alatt. Az intézet fentartásáról a hasonló nevű egyesület, mely Europa számos városában fiókegyesületeket létesített, gondoskodik. A Becálélnek ma már hat szakosztálya van: keleti szőnyegszövő, arany- és ezüst filigrán munkák, damaszkuszi fémtárgyak, fafaragványok, kosárfonás és művészi osztálya (festészet, szobrászat stb.) A kosárfonás szakosztályának vezetője *Popovits Alajos*, hazánkfi a Nagyszebenből. Az első évben 45 tanítványa volt a Becálélnek, ma, négy év után, 207 férfi- és növendéke van. Az oktatás és társalgás kizárólagosan héber nyelven történik. Az intézetből kikerült minden tárgyat zsidó művészi motívumok díszítenek és nagy közkedveltségnek örvendenek csinosságuk miatt. A Becálél nagy erkölcsi jelentősége abban áll, hogy a végzett növendékek letelepedve Palesztina városaiban a chalukah demoralizált alamizsna-neveltjei közt meghonosítják a háziipart s a koldosukból becsületes munkások lesznek.

A Zs. N. A. Jeruzsálem legszebb, kimagasló pontján két monumentális, héber stílusban készült épületet emelt a Becálél szakosztályai és muzeuma részére.

6. Kultúra.

Gymnasia Ibrith Herzlia. Ily nevű zsidó gimnázium van Jaffában. Az összes tantárgyakat héberül adják elő. Pár évvel ezelőtt alakult és kitűnően fejlődik. Európából, Amerikából és Afrikából is jönnek zsidó fiúk az iskola látogatására. Egy cionista vezérfiú, Moser Jakab bradfordi (Anglia) bíró 100,000 Frc.-ot adott megfelelő iskolaépület emelésére, Az épület részére a Zs. N. A. az új városnegyedben 30,000 Frc.-ért telket vásárolt s az egész intézet a Zs. N. A. tulajdonába ment át.

Héber műegyetem. Haiffában, Palesztina ezen nagyjövőjű kikötővárosban egy a „Hilfsverein der Deutschen Juden“ vezetése alatt álló zsidó kuratórium, melyben Dr. Tschlenov Jenő képviseli a Zs. N. A.-ot, héber technikumot létesít. Nem tekintve azt, hogy ez lesz az elő zsidó főiskola, amelynek előadási nyelve a héber, azért fontos ez az alapítás, mert az egész Keleten egyetlen mű-

egyetem sincs s így az innen kikerülő mérnököket, építészeket és vegyészeket fogja uralni e tekintetben a Kelet. A Zs. N. A. a szükséges telekvételre 100,000 Frc.-ot kölcsönzött.

Zsidó nemzeti muzeum. Schatz tanár indítványára megvetették két év előtt a zsidó nemzeti muzeum alapját Jeruzsalembe. A muzeumnak már három osztálya van: művészeti, régiségtani és természetrajzi. A muzeum Zs. N. A. épületében van elhelyezve.

Sürgöny megváltásra szolgáló táviratblanketta.

Zsidó nemzeti könyvtár. A Zs. N. A. tulajdonát képezi a zsidó nemzeti könyvtár Jeruzsalembe, amelynek gerince egy 30.000 dbb könyv- és kéziratritkaságokból álló gyűjtemény, dr. Chasanovitsch, bialistoki orvos adománya.

Zsidó közegészségtani intézet. Dr. Nordau Miksa 60. születésnapja (1909. július 29.) alkalmából a cionista szervezet nevére egy hygieniai intézetet emel Palesztinában. Az intézet főrendel-

tése az emberi és állati ragályos betegségeket és azoknak leküzdési módjait tanulmányozni. Az intézet fentartására szánt adományok a Zs. N. A. országos irodájába küldendők. A Zs. N. . megfelelő telket fog az intézet rendelkezésére bocsátani.

Rövid vonásokban ezzel elmondtuk nagyjából azt, amit a Zs. N. A. a lefolyt néhány évben végzett és elért Palesztinában. Részletes felvilágosítással szolgál a Zs. N. A. országos irodája és a központi iroda által kiadott évi jelentés.¹⁾

*

Fejtegetéseink kiinduló pontját azoknak a szociális és gazdasági föltételeknek megállapítása képezte, melyek alkalmasak a zsidó nyomor megszüntetésére. A tények és a logika azt mutatták, hogy ennek egyedüli módja Palesztina fokozatos tervszerű kolonizációja. Láttuk, hogy a letelepedett zsidóság körében Palesztinában, ahol szabadon fejlődhetnek, a nemzeti nyelv és kultúra újjáébredése és fejlődése bámulatos mértékben halad előre. Ha ezt a fejlődést erőteljes támogatással elősegítjük, akkor a gyümölcsöket mi, nyugati zsidók, akiknek helyzete nem oly elviselhetetlen, mint kiüzött keleti testvéreink millióinak sorsa, szintén élvezni fogjuk. Nemcsak azok közülünk, akiket benső megalégedéssel tölt el a nagy mű fölépítésében való segédkezés tudata; nemcsak azok, akik helyzetüket féltik a bevándorló zsidóktól, hanem a zsidóság lekicsinylését, lebecsülését célzó támadásokkal szemben *minden* zsidó büszkén fog rámutathatni az új zsidó renaissancera, azokra a pozitív kulturális és szociális eredményekre, amelyeket a zsidó népakarat teremtett Palesztinában.

Kötelessége ezért minden zsidónak népe fejlődését Palesztinában előmozdítani. Ennek a fejlődésnek legfőbb előmozdítója a *Zsidó Nemzeti Alap*, gyarapítsuk tehát mindnyájan a Zsidó Nemzeti Alapot!

III.

A Zsidó Nemzeti Alap *angol* törvények szerint bejegyzett *szövetkezet*. Az angol törvények nyújtják ugyanis a legnagyobb

¹⁾ Tanulmányozásra ajánljuk a következő munkákat:

Böhm: „Der Jüdische Nationalfond ein Instrument zur Abhilfe der Judennot“.

„Was ist und will der Jüd. Nationalfonds?“

„Bericht des Hauptbureaus des Jüd. Nationalfonds 1909.“

„Zionistisches A. B. C.-Buch.“

működési szabadságot a szövetkezeteknek. A Zs. N. A. szövetkezeti tagjai csakis a cionista nagy intéző-bizottság (Grosses Actions Comitee = (G.) A. C.) kebeléből választhatók. A (G.) A. C. tagjait pedig tudvalevőleg a zsidó nép maga választja az általános, egyenlő és titkos választói jog alapján választott delegátusai által a kongresszuson. A szövetkezeti tagok közgyűlésen választják meg az igazgatókat. A felügyeleti jog a cionista szűkebb intéző-bizottság (Engeres Actions Comitee = E. A. C.) kezében van, amely a maga kebeléből e célra ellenőröket, governor-okat nevez ki. A jelenlegi vezetőség a következőkből áll:

Elnök-igazgató: dr. Bodenheimer Miksa ügyvéd (Köln a/Rh.)

Igazgatók: dr. Hantke Arthur ügyvéd (Berlin), Kessler Lipót mérnök (London), Kremenezky János mérnök (Wien), dr. Tschlenov Jenő orvos (Moszkva).

Szövetkezeti tagok: dr. Bernstein-Kohan (Jaffa), dr. Bruzkus (Minsk), Fischer Jean (Antwerpen), Franzie dr. Berenstein (Haag), dr. Friedmann (Berlin), Goldberg L. J. (Wilna), Greenberg J. L. (London), dr. Marmorek Sándor (Páris), Moser J. (Bradford), Pineies S. (Galatz), Podlischevski A. (Varsó), dr. Rosenbaum (Minsk), Rosoff A. J. (Pétervár), Stand Adolf orsz. képvis. (Wien), Temkin V. (Elisabethgrad), Ussischkin M. (Odessa).

A Zs. N. A. szervezete. A Zs. N. A. központi irodája Kölnben van dr. Bodenheimer elnök-igazgató vezetése alatt. Ide küldetnek az összes jelentések, kimutatások, innen adatnak az utasítások és történik az országos irodák felülvizsgálata. A központi iroda ugyanis az egész világon, minden országban, ahol zsidók laknak, országos irodákat, gyűjtőhelyeket állított fel. Az országos iroda vezetőjét az illető ország cionistái évenkénti országos értekezletükön választják meg. Az országos iroda megbízható információk alapján, a vidéki városok és községek részére egy-egy ottani vezető zsidó embert bizalmi férfiunak, Zs. N. A. biztosnak nevez ki. A bizalmi férfiú osztja és üríti ki a Zs. N. A. perselyeket, árusítja a Zs. N. A. értékeit stb. A befolyt pénzt az országos iroda utján a központba küldi. Az országos iroda a hivatalos lapban nyugtázza a kapott összegeket, a központ pedig hetenkint pontos kimutatást tesz közzé. Ilyen módon minden fillér könnyen ellenőrizhető bárki által a hivatalos lap olvasása utján.

A központba befolyt pénzeket a Zsidó Gyarmatosító Bank (Jewish Colonial Trust) őrzi jól kamatozó, biztos értékpapírok alakjában. A Zs. N. A. palesztinai értékeinek (földek, házak stb.)

Serie Eg I Nr. 021	Serie Eg I Nr. 021					
Serie Eg I Nr. 022	Serie Eg I Nr. 022					
Serie Eg I Nr. 023	Serie Eg I Nr. 023					
Serie Eg I Nr. 024	Serie Eg I Nr. 024					
Serie Eg I Nr. 025	Serie Eg I Nr. 025					
Serie Eg I Nr. 026	Serie Eg I Nr. 026					

Bélyegek.

igazgatása és felügyelete a Zs. N. A. palesztinai képviselőtársaságának a jaffai Palästina-Amtnak (igazgató: dr. Ruppin Arthur) kezében van.

A Zs. N. A. magyarországi irodája Budapesten, VI., Királyutca 36. alatt van. Az országos iroda vezetője 1906. óta Dömény Lajos dr. székesfővárosi ügyvéd. A legutóbbi VIII. országos értekezlet (Kassa, 1910. május) egyhangulag ismét őt választotta meg. Az országban ezideig 154 bizalmi férfi működik.

A Magyarországon fenálló postatakarékp. cheque rendszer lehetővé teszi a Zs. N. A.-ra befolyt pénzeknek egyszerű módon való továbbítását és ellenőrzését. A Zs. N. A. magyarországi irodájának saját befizetési (cheque) lapja van, az 17762 számú. Ezen a befizetési lapon adja fel a bizalmiférfiú és adhatja fel közvetlenül bárki a Zs. N. A.-ra adományozott pénzeket. A feladott összegről a m. kir. posta kimutatást küld az országos irodának, a pénz maga a „Jewish Colonial Trust“- („Zsidó Gyarmatosító Bank)-hoz megy Londonba. Az országos iroda a beküldő nevét és az összeget közzé teszi a hivatalos lapban, egyidejűleg kimutatást küld róla a központi irodának, amely hivatalos közleményeiben közzé teszi azt. A Zs. N. A. magyarországi irodájának hivatalos lapja a „Magyarországi Cionista Szervezet“ Budapest, (Előfizetési ár: egész évre 2 K. Megrendelhető az országos iroda útján). A központi iroda hivatalos közleményei a „Die Welt“-ben, Köln a/Rh. Karolinger-ring 31. (Előfizetési ár: $\frac{1}{4}$ évre 3 K.) jelennek meg. E két lap útján tehát mindenki könnyen meggyőződhetik a Zs. N. A.-ra befolyt pénzek mintaszerű kezeléséről.

A Zs. N. A.-ra való adományozásnak és gyűjtésnek többféle módja van. Legfontosabbak a következők:

Általános adományok. Ezek képezik a Zs. N. A. főjövendelmét. Gyakran igen csekély, 10-20 filléres adományok, amiket földhözragadt szegény zsidók megható lelkesedéssel áldoznak a Zs. N. A.-ra. De a nagy adományok is mind gyakrabban szerepelnek. Így adományozott 1910 nyarán Klurné (Odessában 30.000 frankot, a romániai chovevé-ción egyesület pedig ugyanazon év őszén 24.000 frankot a Zs. N. A.-nak. Az adakozásra való alkalmat bennünket ért örvendetes események, a zsidó ünnepek, öröm és gyásznapok (chanuka, purim, tisabeáv stb.) képezik. A zsidó hitközségek és egyesületek évenkénti összegeket szavaznak meg a Zs. N. A. részére s a templombeli Tórához szőlításkor is mind gyakrabban adományoznak a Zs. N. A.-ra. Szokás végrendeletileg hagyományozni a

Az aranykönyvi bevezetés diplomája kicsinyítve.

Zs. N. A.-nak. Az első nagyobb (10.000 Frankos) hagyományt Sachs Saalmon (Dwinsk) tette.

Perselyek. A Zs. N. A. központi irodája izléses formájú perselyeket készíttetett, amelyeket díjmentesen bocsát a gyűjteni és adakozni akarók rendelkezésére. Eddig kb. 60.000 persely lett kibocsátva. Az országos iroda bizalmi férfiai útján s ahol ilyenek még nincsenek, oda közvetlenül is bárkinek szívesen küld perselyt. A perselyt átvevőnek csak az a kötelessége, hogy minél sűrűbben dobja belefilléreit és adandó alkalmakkor gyűjtsön belé ismerősei körében. A persely maga a Zs. N. A. tulajdona marad s évenként kétszer, lehetőleg Chol-Hamoéd Pészach és Sukotkor, az iroda megbízottja által kiürítendő.

Arany könyv (Széfer házáháv). A Zs. N. A. központi irodája egy fényes kiállítású és értékes díszművet, az Arany-könyvet őriz. Mindenki aki egyszerre, vagy — 3 év alatt — részletekben 10 font sterlinget = 240 K.-t adományoz a Zs. N. A.-ra, az saját nevét, vagy az általa kivánt más nevet is, bevezetheti az Arany könyvbe. Eddig 3500-nál több bevezetés történt. A központi iroda zsidó motívumokkal ellátott, művészies kivitelű diplomát küld a bevezetettnek. Elhalt kedveseink és nagyjaink emlékét örökítjük meg ily módon, egyesületek jubiláló- vagy lelépő elnökeiket így tisztelik meg a legméltóbban, az örömszülők a jegyespár neveit szokták bevezettetni stb.

Olajfaadomány. Ennek az intézménynek sokoldalu, áldásos célját előzőkben már ismertettük. Mindenki, aki 7 K.-t — egy fa ültetési és gondozási költségét — adományozza, az saját- vagy bárki más nevére egy olajfát ültethet Palestinában. Minden egyes faadományról művészies nyugtát, négy-nél több fának egyszerre történt ültetéséről díszes oklevelet állít ki a Zs. N. A. országos irodája. 100 fa kertet, 1000 fa ligetet, 5-15,000 fa erdőt képez, amely aztán a kivánt nevet viseli. A Bár-Micva fiuk nevére szoktak a szülők, rokonok és barátok olajfákat ültettetni, a gyermekek szülei születésnapján szereznek nekik ily módon örömet. Kegyeletes dolog, ha elhunyt hozzátartozóinknak élő emléket állítunk az által, hogy halálozásuk minden évfordulóján olajfákat ültettetünk nekik stb.

Eddig 35.000-nél több fát adományoztak. A gyakorlati kivittelt egy hasonló nevű egyesület végzi, melynek élén Warburg tanár áll.

Önmegadóztatás. Az adományozásnak ez a módja ősi tradíció- és rendszeretünkön alapszik, abban áll, hogy minden hónap vagy más időpont elején fix összeget adományozunk a Zs. N. A.-ra. Rendesen úgy történik, hogy egy baráti kör tagjai kötelezik magukat:

jövedelmük 1—2%-t a Zs. N. A.-ra adni s minden hó elején a kör egy másik tagja szedi be s küldi el az összeget.

Gyűjtőívek. A Zs. N. A. iroda zsebkönyv alakú csinos gyűjtőíveket ad ki, Minden gyűjtőív egy, a Zs. N. A. célját ismertető

Gyűjtőív.

Ugyanez magyar szöveggel is van.

rövid felhívást, az adományozók neveinek és az összegeknek bevezetésére szolgáló rovatokat, továbbá egy polgári és zsidó naptárt tartalmaz. A gyűjtőívek célszerűek nagyobb összejöveteleken, esküvőkön stb. való gyűjtésekre.

Gyűjtések gyermekek által. Az országos iroda egy a gyermekek szívéhez szóló, meleghangú felhívást bocsátott közzé, amelyet minden gyerekeknek elküld. Ebben fölkerik, hogy segítsen üldözött testvéreinek nyomorán. Minden gyermek, aki rokonai és ismerősei körében 10 K-át gyűjt a Zs. N. A.-ra, a Rokumovsky párizsi szobrász által mintázott, zsidó motivumu relief érmet kap emlékül az irodától.

Nemzeti Alap-bélyegek. A Zs. N. A.-nak háromféle bélyege van forgalomban. Az egyik fajta mirtus lombtól és sugárkévétől övezett Mágén-Dávidot ábrázol kék-fehér (zsidó nemzetiszin) alapon középen héberül: Ción. A bélyeg ára: két fillér. A másik fajta az u. n. Herzl bélyeg: a próféta szemü Herzl a baseli Rajna hidon, háttérben vándor zsidó munkáscsapatok, útban a fölkelő naptól bearanyozott őshaza, Palesztina felé. E bélyeg darabja 5 fillér. A harmadik fajta bélyeg nagy mesterünknek: Nordaunak tiszteletére lett kibocsátva s az ő arcvonásait ábrázolja ára két fillér, A Herzl- és Nordau bélyegek praktikus kis füzetekben kaphatók. Egy Herzl-füzet 40 bélyeget (2 K.) egy Nordau-füzet 60 bélyeget (1·20 K.) tartalmaz. Minden beküldendő levelünkre ragaszszunk egy Herzl-bélyeget, minden levelező- és képes lapunkra egy más fajtát. Ez nemcsak az önmegadóztatásnak legegyszerűbb módja, hanem — a címzett figyelmének fölébresztése által — hatásos agitációs eszköz is.

Sürgöny-megváltás. A Zs. N. A. központi irodája művészi rajzokkal diszitett táviratblankettákat bocsátott ki, amelyeket gratulációnál, részvétkifejezésnél stb. használunk. Sürgönyalakba hajtva, 10 fill.-es bélyeggel levélgyanánt adjuk fel azokat. Áruk 50 fillér.

Az országos iroda díjmentesen bocsát jegyepárok stb. rendelkezésére olyan sürgönylapokat, amelyek minden eljegyzési kártya illetőleg esküvőre szóló meghívóhoz csatolva küldendők el a rokonokhoz, ismerősökhöz.

Képes-lapok. Egész sorozat művészi képes-lapot adott ki a Zs. N. A., amelyek nagyjainkat, továbbá részleteket Palesztinából ábrázolnak, A tiszta jóvedelem a Zs. N. A.-é.

Bélyeg-gyűjtés. Ismeretes dolog, hogy régi, használt bélyegek gyakran igen nagy értékűek. Gyűjtsük tehát a régi bélyegeket s küldjük el azokat, értékesítés végett a Zs. N. A. irodájának. Ugyanígy tegyünk postabefizetési lapokkal, ezüstpapírral, palackkupakkal, szivarvégekkel stb. 1909-ben ilyen dolgokból ezer K.-nál több jött be a Zs. N. A.-ra.

Információ-adás. Számos magyarországi városból jelentkeztek és jelentkeznek ottani tekintélyes kereskedők, hivatalnokok stb., akik hajlandók lakóhelyükbeli egyének- és viszonyok felől információt nyújtani, ha az információt kérő 1 K.-t adományoz ennek fejében a Zs. N. A.-nak. Az országos iroda a hivatalos lapban teszi közzé az információ adásra hajlandók listáját.

Biztosítás. — Ajánlatos az életjáradék biztosításnak az a módja, amelyet legelsőnek egy wieni cionista követett. 100.000 K.-t deponált a Zs. N. A.-nál, amelynek kamatait élete végéig élvezi. Halála után az összeg a Zs. N. A. tulajdonába megy át.

↑

A fősoroltakon kívül természetesen még számos más mód és alkalom van a Zs. N. A. gyarapítására. A Zs. N. A. növekedésével a zsidó nép erejét, *saját* erőnket növeljük! Gondoljunk, adakozzunk és gyűjtsünk ezért minden nap a Zsidó Nemzeti Alapra!

A PALESZTINAI ZSIDÓ-KOLONIÁK TÉRKÉP-VÁZLATA

0 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 Klm.

Magyarázat:

..... Vasút.

▲ Zsidó koloniák. △ Zsidó birtokok.

Statistikai táblázat az 1909. évben a Zsidó Nemzeti Alapra befolyt adományokról.

O r s z á g	Általános adományok M.	Önmeg- adóztatás M.	Gyűjtő- ívek M.	Perselyek M.	Arany- könyv M.	Olaifa- adomány M.	Nemzeti alap- bélyegek M.	Sürgöny- megváltás M.	Összeg	
									Márka	M.
Angolország	4972-21	482-99	123-59	1668-21	3783-56	5322-80	2142-60	95-72	18591-68	
Argentina	2983-70	73-09	—	203-70	495-20	808-75	131-46	—	4695-90	
Ausztrália	24-48	—	—	5-10	204-—	232-56	2-—	—	468-14	
Ausztria	20416-28	3988-17	8388-49	11663-59	1926-20	16762-99	2961-83	1746-26	67853-81	
Belgium	1451-18	217-11	399-74	650-63	1965-68	3085-20	157-61	322-82	8249-97	
Brazília	—	—	—	247-60	—	—	9-80	—	257-40	
Bulgária	2361-73	—	—	222-02	405-01	235-89	324-—	75-09	3623-74	
Dél-Afrika	6726-80	—	—	1571-23	7794-67	2131-23	4422-52	38-25	22684-70	
Egyiptom	510-19	—	—	225-35	16-06	56-30	122-40	—	930-30	
Észak-Amerika	5658-79	—	—	4948-79	944-63	8552-55	7644-55	—	36246-31	
Franciaország	361-27	19-44	19-16	438-99	115-27	24-19	179-03	—	1157-35	
Görögország	74-73	—	—	—	—	—	5-67	—	80-40	
Hollandia	1500-33	358-51	—	1128-51	405-61	747-—	401-71	71-66	4613-33	
Horvátország	965-74	212-65	621-84	678-17	—	447-85	161-92	—91	3089-08	
Kanada	242-35	6-21	—	433-49	1890-—	754-91	1172-50	—	4499-46	
Kelet-Ázsia	6-—	—	—	—	590-67	—	—	—	596-67	
Magyarország	442-91	406-32	680-34	1774-11	665-84	464-32	248-72	82-54	4765-10	
Németország	7333-30	1590-85	170-50	5382-73	6181-27	24312-45	2217-45	918-60	48507-15	
Olaszország	76-22	27-44	—	—	203-72	18-—	10-94	—	336-32	
Oroszország	56135-17	3272-88	3855-—	14998-65	24963-78	12529-60	8415-96	792-72	124963-76	
Románia	28009-58	101-06	677-65	2410-30	764-52	3116-76	1247-40	210-60	43415-87	
Románia	136-34	—	—	—	—	—	—	—	136-34	
Svédország	542-53	38-03	—	151-92	—	249-76	250-80	—	1278-04	
Széria	167-56	—	—	75-41	21-60	42-60	105-73	23-94	436-84	
Törökország ¹⁾	667-43	23-58	194-36	484-91	438-56	627-01	679-08	48-53	3163-46	
Összesen	142166-82	10818-33	15130-67	49363-41	69150-85	80567-72	33015-68	4427-64	404641-12	
Postacikkéből (régí bélyegek, befizetési lapok, stb.)	—	—	—	—	—	—	—	—	543-85	
Apróságokból (ezüstpapír, palackkupak, szivarvégek, stb.)	—	—	—	—	—	—	—	—	453-61	
Koronaértékre átszámítva: a végösszeg	—	—	—	—	—	—	—	—	M. 405638-58	
1) Ebből Palesztina: 2114-82 M.	—	—	—	—	—	—	—	—	K 478653-52	

Minden Zsidó,

akit a zsidók társadalmi élete érdekel, rendelje meg a

„DIE WELT“

a cionista mozgalom központi pártlapja
hetilapot.

„DIE WELT“ a világ összes zsidósága között, a legjobban szervezett hírszolgálattal és — az irodalom tudomány és művészet terén — nagy hírt szerzett munkatársakkal rendelkezik, tehát a leghivatottabb szószólója az összszidóság érdekeinek és legmegbízhatóbb, hogy az összszidóság problémáiban irányt szabjon.

Előfizetési árak : Egy negyedévre 3.— kor.,
félévre : 6.— kor., egész évre : 12.— kor.

Hirdetési árak : a négyszer tördelt petit sor
vagy annak térsége 48 fillér.

Mutatványszámot ingyen küldünk. Előfizetéseket elfogad minden könyvkereskedés, ugy-
szintén a kidóhivatal :

„DIE WELT“

Köln a. Rh. Karolingerring 31.

A The Jewish Colonial Trust

(Zsidó Gyarmatosító Bank)

az Angló Palestina Comp.

és a Palestine Land Developement Comp.

részvényei darabonként 25 kor.-ért (részlet-fizetésre is) kaqhatók az Országos Shaere-Club irodájában. ∴ Pénzküldemények Kohn Dávid, Budapest, Orczy-út 16. címre, vagy a postatakarékpénztár 17403. sz. számlájára küldendők. ∴ Levelek a Magyarországi Cionista Szervezet irodájához intézendők.

A Magyarországi Cionista Szervezet hivatalos lapja a

Magyarországi Cionista Szervezet

Megjelen minden hó végén.

Előfizetési ár: egész évre . . . 2 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Király-utca 36. szám.